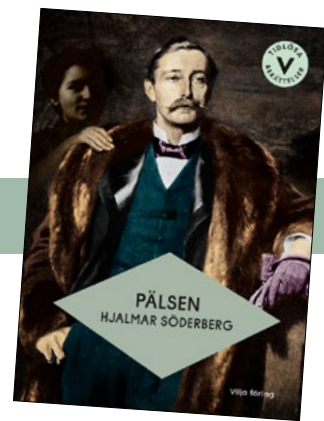

Pälsen

OM ARBETSMATERIALET

Det här är ett arbetsmaterial till *Pälsen* skriven av Hjalmar Söderberg och bearbetad av Tomas Dömstedt. Materialet är tänkt som ett stöd i undervisningen.

I lärardelen finns information om boken och författaren, samt muntliga uppgifter. I elevdelen finns en ordlista med uppgifter, grammatikövningar, läsförståelsefrågor, skrivuppgifter och analysuppgifter.

OM BOKEN

Pälsen är en novell av Hjalmar Söderberg som ingår i samlingen *Historietter* från 1898. Den handlar om läkaren Gustaf Henck som, när hans slitna rock går sönder, får låna en päls av sin vän John Richards och därefter får ett helt annat bemötande, inte minst från sin fru.

Mycket i texten står skrivet mellan raderna och kräver att läsaren tänker själv för att förstå vad som händer.

OM FÖRFATTAREN

Hjalmar Söderberg är en av våra mest kända svenska författare. Han föddes 1869 i Stockholm och 1941. Hans första bok, *Förvillelser*, utkom 1895. Då hade han arbetat som journalist under några år, först i Kristianstad och sedan i Stockholm, där han bland annat skrev på Dagens Nyheters kultursidor. Två av Hjalmar Söderbergs mer kända böcker är *Doktor Glas* (1905) och *Den allvarsamma leken* (1912). Vilja förlag har gett ut en bearbetad version av *Doktor Glas*.

INFÖR LÄSNINGEN

Pälsen utspelar sig på julafton och det Stockholm som beskrivs skiljer sig från dagens, med bland annat sina hästdroskor. Visa gärna bilder från Stockholm runt förra sekelskiftet. Du kan hitta foton till exempel på "Stockholmskällan".

Två män står i centrum och den ena av dem, Johan Richardt, är häradshövding. Häradshövding är en titel som funnits sedan medeltiden, men som torde vara okänd för många av dagens läsare. Definitionen av en häradshövding är en person som är ordförande i en häradsrätt i en härad (ett område) på landsbygden. Ämbetet motsvarande stadens borgmästare, men omfattade också rent juridiska uppdrag. Häradsrätterna har senare ersatts med tingsrätter.

Den andra personen, Gustaf Henck, är läkare, men en fattig sådan. Han är dock gift, vilket vännen inte är. Gustaf Henck är novellens huvudperson.

MUNTLIGA UPPGIFTER

Berätta

1. Berätta om boken för någon som inte har läst den. Vad handlar den om? Hur är den berättad?
2. *Pälsen* handlar om två gamla vänner. Hur är en bra vänskap? Vad är bra med den vänskap som beskrivs i boken? Vad är mindre bra?
3. Hur brukar du fira jul? Vilka likheter och skillnader finns mellan ditt julfirande och julfirandet i *Pälsen*?

Diskutera

1. Henck tror att han hade fått mer respekt om han haft päls i stället för en sliten rock. Vad tror ni?
2. Vilken betydelse har kläder?
3. Vad gör John Richardt till en bra vän?
4. Vad gör honom till en dålig vän?
5. När Henck kommer hem iklädd päls hälsar hans fru på honom på ett sätt som hon inte brukar. Varför?
6. I slutet säger Henck att pälsen har gett honom "en sista stund av lycka". Vad menar han, tror ni?
7. Pälsen är en symbol. Vad symboliserar den egentligen?
8. Vad tyckte ni om boken? Diskutera och jämför.